

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Εαρινό εξάμηνο
2024-2025

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
Νάγια Γρίλλια

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
& ΜΑΘΗΣΗ

ΜΑΘΗΜΑ 7ο
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕ & ΤΗΝ ΠΕΑ Ι

ΜΑΘΗΜΑ 7ο

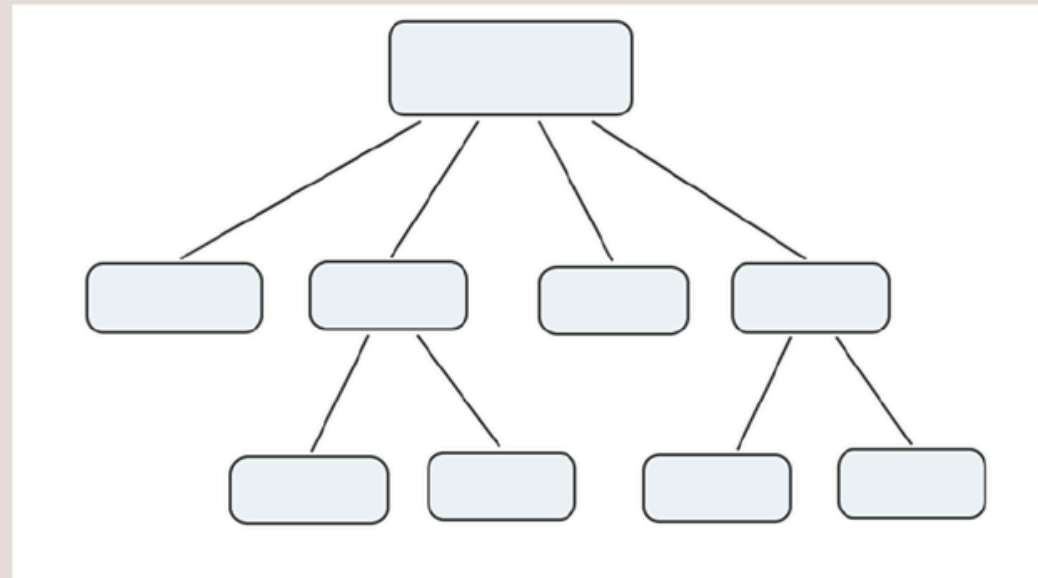
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕ & ΤΗΝ ΠΕΑ Ι

Ημερολόγιο μαθήματος...

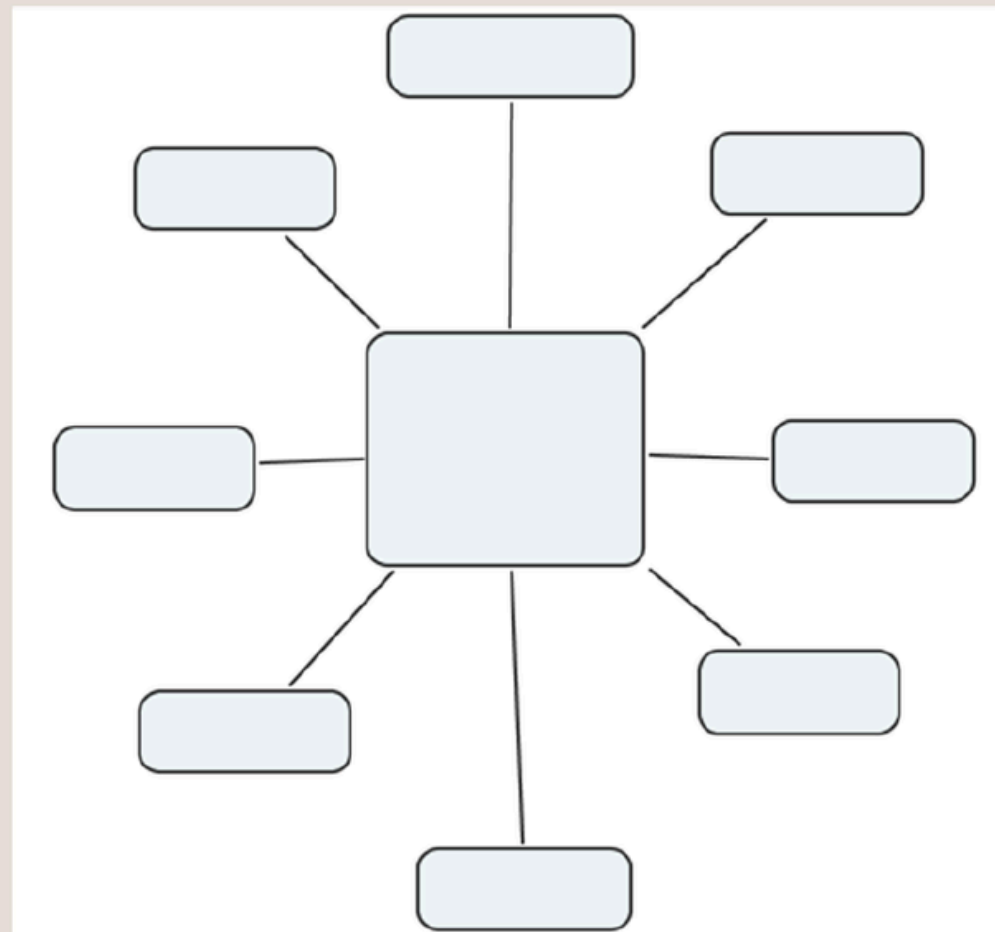
Γυρνώντας πίσω στο προηγούμενο μάθημα...

Σημειώστε αυτό που σας έρχεται στο μυαλό από την προηγούμενη συνάντησή μας.
Τι είναι αυτό που σας έκανε εντύπωση/ αυτό που θυμάστε/ αυτό που σας έμεινε;

ΙΕΡΑΡΧΙΚΟΣ

ΑΡΑΧΝΟΕΙΔΗΣ

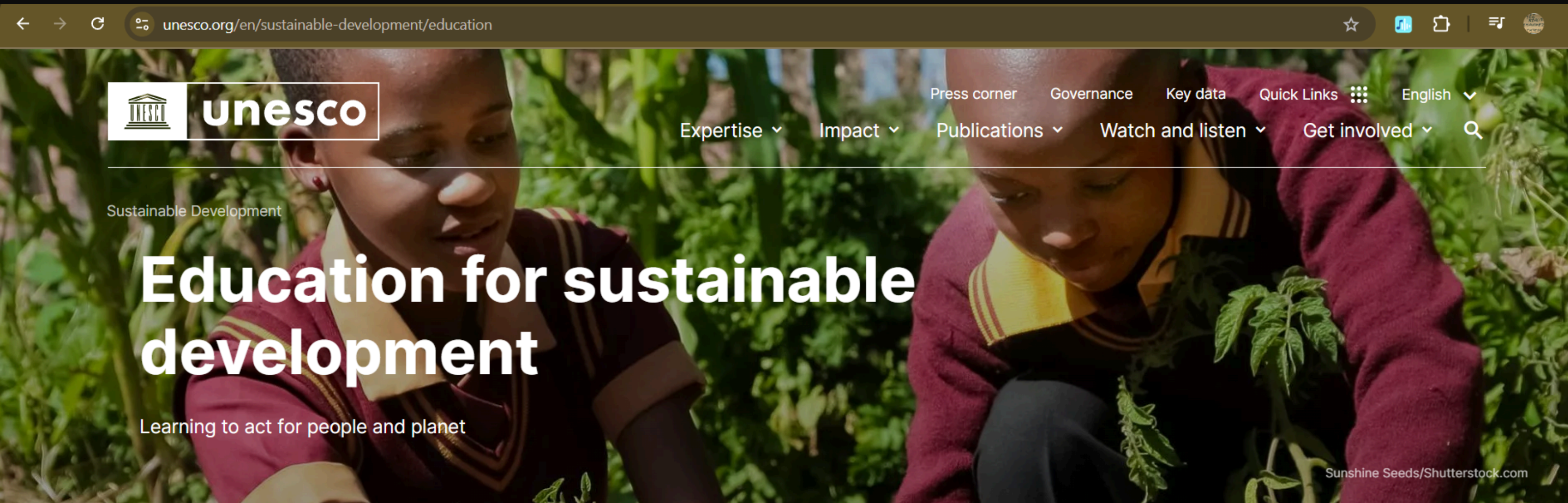
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ...

education for sustainable development

education for sustainability

Η εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη

Education for Sustainable Development (ESD) is UNESCO's response to the urgent challenges facing our planet.

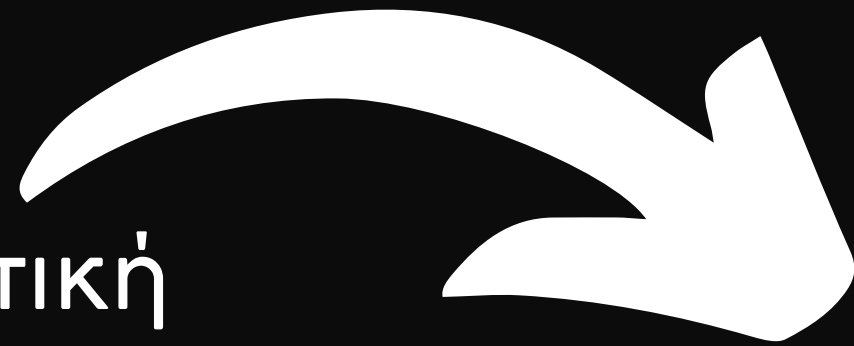
the response...
η απάντηση...

μετεξελίσσεται...

Εκπαίδευση
για την αειφορία

Εκπαίδευση
για το περιβάλλον & την αειφορία

Περιβαλλοντική
Εκπαίδευση

Εκπαίδευση
για την αειφόρο ανάπτυξη

ένα νέο εξελικτικό στάδιο

με διευρυμένη προβληματική, θεματολογία & οπτική

για ποιους?

ανθρώπους όλων των ηλικιών

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

τι?

γνώσεις
δεξιότητες
αξίες

ικανότητα

να αντιμετωπίζουν τα περιβαλλοντικά ζητήματα
που επηρεάζουν
την ευημερία των ανθρώπων & του πλανήτη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΕΙΔΙΑ ΤΗΣ ΕΑΑ

οι μαθητευόμενοι εκπαιδεύονται να...

- ✓ θέτουν κρίσιμα ερωτήματα
- ✓ αποσαφηνίζουν τις δικές τους αξίες
- ✓ οραματίζονται ένα θετικό & βιώσιμο/ αειφόρο μέλλον
- ✓ σκέφτονται συστημικά
- ✓ ανταποκρίνονται μέσω εφαρμοσμένης μάθησης
- ✓ διερευνούν τη διαλεκτική μεταξύ παράδοσης & καινοτομίας

(UNESCO, 2011α, σ. 8)

Τώρα... τι?

ESD for 2030 Global Network

Learning to act for people and planet

προωθεί τη μάθηση & την καινοτομία

Το έργο της UNESCO στον τομέα της εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη καθοδηγείται από:

1) Το πλαίσιο της ΕΑΑ για το 2030

2) Τον οδικό χάρτη της ΕΑΑ για το 2030

ESD framework for 2030

ESD for 2030: a roadmap

δράσεις σε πέντε τομείς:

πολιτική, μαθησιακά περιβάλλοντα, εκπαιδευτικοί, νεολαία & κοινότητες

πληροφόρηση
δίκτυα
συμπράξεις

teachers

ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ...

Περιβαλλοντική
Εκπαίδευση

Εκπαίδευση
για την αειφόρο ανάπτυξη

από τα πρώτα
επίσημα κείμενα

αναγνωρίζουν & υπογραμμίζουν

η έρευνα

τη κρισιμότητα του ρόλου των εκπαιδευτικών

σημαντικοί παράγοντες
ΜΑΘΗΣΗΣ & ΑΛΛΑΓΗΣ

Πώς προσεγγίζουμε
τη διδασκαλία & τη μάθηση
ως εκπαιδευτικοί της ΠΕ/ ΕΑΑ?

Τι δεν πρέπει να ξεχνάμε κατά το διδακτικό σχεδιασμό?

Sustainability pedagogy Wals (2015)

η παιδαγωγική της αειφορίας

Sustainability pedagogy Wals (2015)

η παιδαγωγική της αειφορίας

- σχεσιακή επιτρέπει τη φροντίδα 'ε- σύνδεση με τους ανθρώπους, τους τόπους, τα άλλα είδη
- κριτική ενθαρρύνει την κριτική και την αμφισβήτηση
- δραστική ενδυναμώνει τη δράση και διευκολύνει την αλλαγή
- ηθική δημιουργεί χώρους για ηθικές σκέψεις και ηθικά διλήμματα
- πολιτική συγκρουσιακή, παραβατική και διασπαστική των ρουτινών, των συστημάτων & των δομών, όταν ενδείκνυται...!

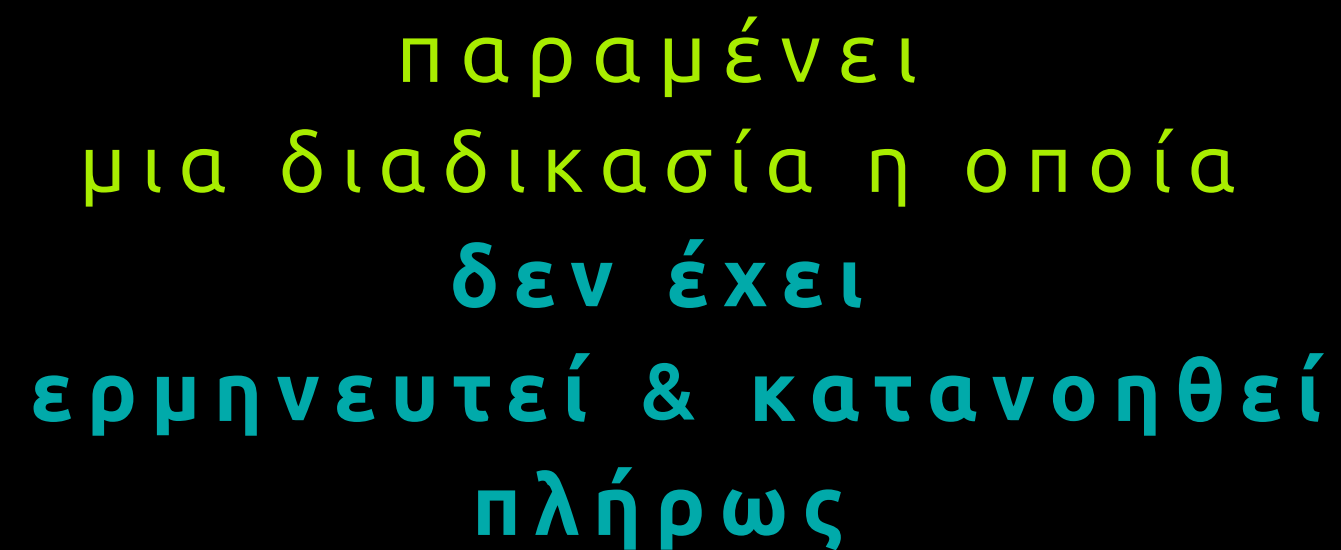
Ημερολόγιο μαθήματος...

Καταγράψτε σε μερικές γραμμές μια μαθησιακή εμπειρία που σας έκανε εντύπωση.

Σκαλίστε τη μνήμη σας. Μπορείτε να ανατρέξετε σε ολόκληρη τη δική σας μαθησιακή σας πορεία.

Σημειώστε:

Πότε συνέβη; Πού; Ήταν σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο; Γιατί τη θεωρείτε ξεχωριστή;

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ
ΙΑΤΡΙΚΗ
ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΩΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

...στη βιβλιογραφία συναντάμε πολλές θεωρίες μάθησης

Γνωρίζετε κάποια θεωρία μάθησης;

Αν ναι, γράψτε λίγα λόγια γι' αυτή.

Αν όχι, σημειώστε ότι δε γνωρίζετε κάποια θεωρία.

Αν θυμάστε τη θεωρία αλλά όχι τι αφορά, επίσης σημειώστε το.

Αν δεν γνωρίζετε κάποια θεωρία μάθησης γράψτε λίγα λόγια για το πώς νομίζετε εσείς ότι μαθαίνει ο άνθρωπος.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

...στη βιβλιογραφία συναντάμε πολλές θεωρίες μάθησης

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΜΟΣ

ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ

ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΙΚΗ
ΘΕΩΡΙΑ

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ
ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ
ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

ΠΟΛΥΜΕΣΙΚΗ
ΜΑΘΗΣΗ

ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΥΛ

ΘΕΩΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

οι σύγχρονες προσεγγίσεις
επηρεάζονται από το
ρεύμα...

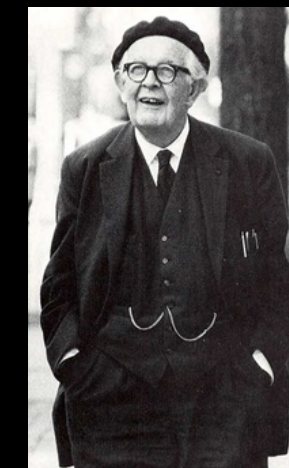

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΜΟΣ

behaviorism

Watson
Skinner
Pavlov
Thorndike

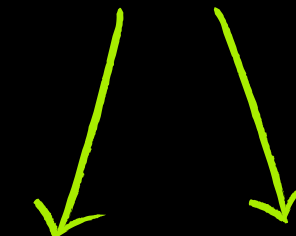

ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

Piaget

ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ

constructivism

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ

Vygotsky

Bruner

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΜΟΣ

ο άνθρωπος είναι
ένας **άγραφος χάρτης**/ ένα **άδειο δοχείο**

και πηγές γνώσης του δεν είναι παρά
οι αισθήσεις & η εμπειρία του

ΒΑΣΙΚΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ

- ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
- ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ
- ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΕΣ
- ΤΕΜΑΧΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΛΗΣ
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ

Ο διδάσκων σχεδιάζει με προσοχή τις **μαθησιακές απαντήσεις** που θέλει να αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι.

Με κατάλληλα **ερεθίσματα** προκαλεί τις απαντήσεις τους.

Αυτή η δραστηριότητα επαναλαμβάνεται και ενισχύεται μέσω της **επιβράβευσης** και της **ενθάρρυνσης**.

ΜΗΧΑΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ

ο άνθρωπος
κατασκευάζει τη δική του
ερμηνεία και κατανόηση για τον κόσμο γύρω του

μέσα από την εμπειρία/ το βίωμα
και τον (ανα)στοχασμό του πάνω στην εμπειρία αυτή

ΕΝΕΡΓΟΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΚΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ

- ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ / ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ
- ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ
- ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ-ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ- ΠΕΙΡΑΜΑ

Ο διδάσκων **προσαρμόζει** τη διδασκαλία στα **νοητικά μοντέλα** των εκπαιδευόμενων.

Αξιοποιεί τις **προϋπάρχουσες γνώσεις** τους για να χτίσει/ κατασκευάσει τη νέα γνώση.

Η προηγούμενη εμπειρία **προσαρμόζεται και αναπτύσσεται** με βάση τη νέα γνώση με την οποία έρχεται σε επαφή.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ...

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

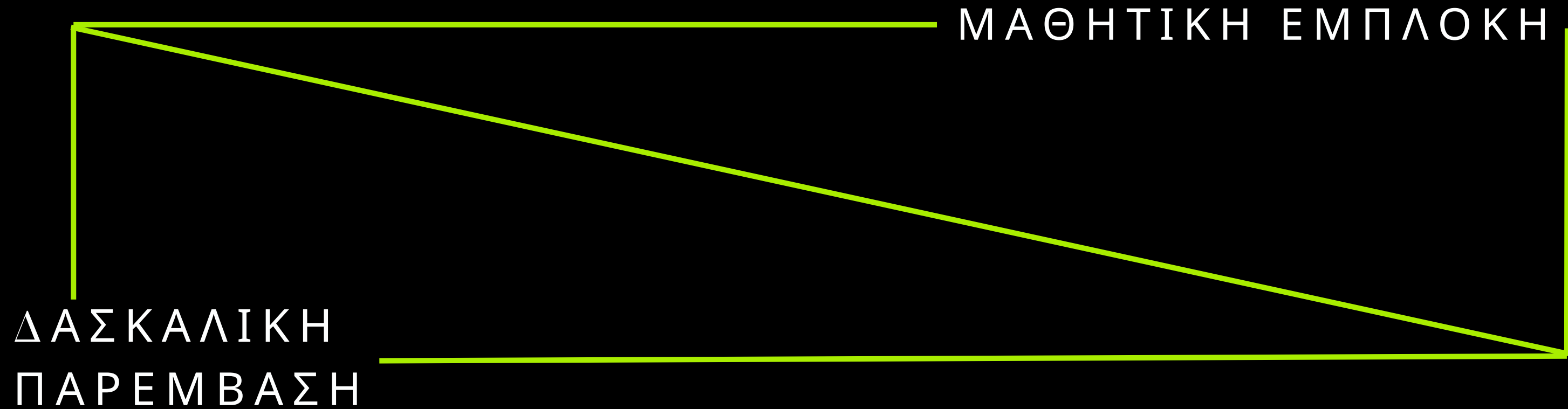
Τι μας λένε οι δύο βασικές θεωρίες...

Αφού μιλήσαμε για τις δύο βασικές θεωρίες μάθησης γράψτε με λίγα λόγια τι υποστηρίζει η κάθε θεωρία για τον τρόπο που μαθαίνει ο άνθρωπος.

ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΑΡΚΕΤΑ

εδώ και πολύ καιρό....

ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΔΑΣΚΑΛΟΚΕΝΤΡΙΚΕΣ

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΔΡΑΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΟΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΜΑΘΗΤΟΚΕΝΤΡΙΚΕΣ

ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ, ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΟΥ
ΠΑΙΔΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΡΥΘΜΙΣΤΕΣ
ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΟΜΑΔΟΚΕΝΤΡΙΚΕΣ

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ
ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΑΛΛΑ
ΩΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΕΝΗ
ΜΙΚΡΟ-ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΟΧΙ
ΩΣ ΑΤΟΜΑ

ΜΙΚΡΟ-ΟΜΑΔΑ

πάνω από έναν αιώνα ιστορίας στην εκπαίδευση

ΚΕΝΤΡΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Γνώση= ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ

οικοδομείται μέσα από την εμπλοκή του ατόμου
σε συλλογικές μορφές επικοινωνίας

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ & όχι λύση ανάγκης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ SOCIAL CONSTRUCTIVISM

Τα κοινωνικά συστήματα εξελίσσονται καλύτερα μέσα από συλλογικές και συνεργατικές διαδικασίες.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΤΟΧΟΣ

η μετάδοση του σώματος της γνώσης που έχει συσσωρευθεί στη νέα γενιά

μέσα σε ένα πλαίσιο με συγκεκριμένο μοτίβο οργάνωσης και κανόνων

ΒΙΒΛΙΑ: αντιπροσωπεύουν τη σοφία

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ: όργανα που μεταδίδουν τη σοφία και επιβάλλουν τους κανόνες

Η γνώση είναι κάτι **στατικό**.
Μια υπόθεση 'τελειωμένη'.

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΤΟΧΟΣ

η έκφραση και καλλιέργεια της μοναδικότητας του ατόμου

μέσα σε ένα πλαίσιο 'ελεύθερης' δραστηριότητας

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ: προετοιμάζουν για ένα κόσμο σε συνεχή αλλαγή

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ: επιλέγουν και σχεδιάζουν/ προετοιμάζουν κατάλληλες και ποιοτικές εμπειρίες

Η γνώση είναι κάτι **εξελισσόμενο**.
Λαμβάνουμε πάντα υπόψη και αξιοποιούμε το πλαίσιο.
Dewey, 1938

Ημερολόγιο μαθητή...

Παραδοσιακή ή προοδευτική?

Στη δική σας εμπειρία σχολικής εκπαίδευσης ποιες μορφές διδασκαλίας έχετε συναντήσει; Έχετε βιώσει μια παραδοσιακή ή μια προοδευτική εκπαίδευση;

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ
SOCIAL CONSTRUCTIVISM

συνεργαζόμενοι

μαθαίνουμε

βιωματικά

οικοδούμε τη γνώση σε μια
προσωπική διαδρομή

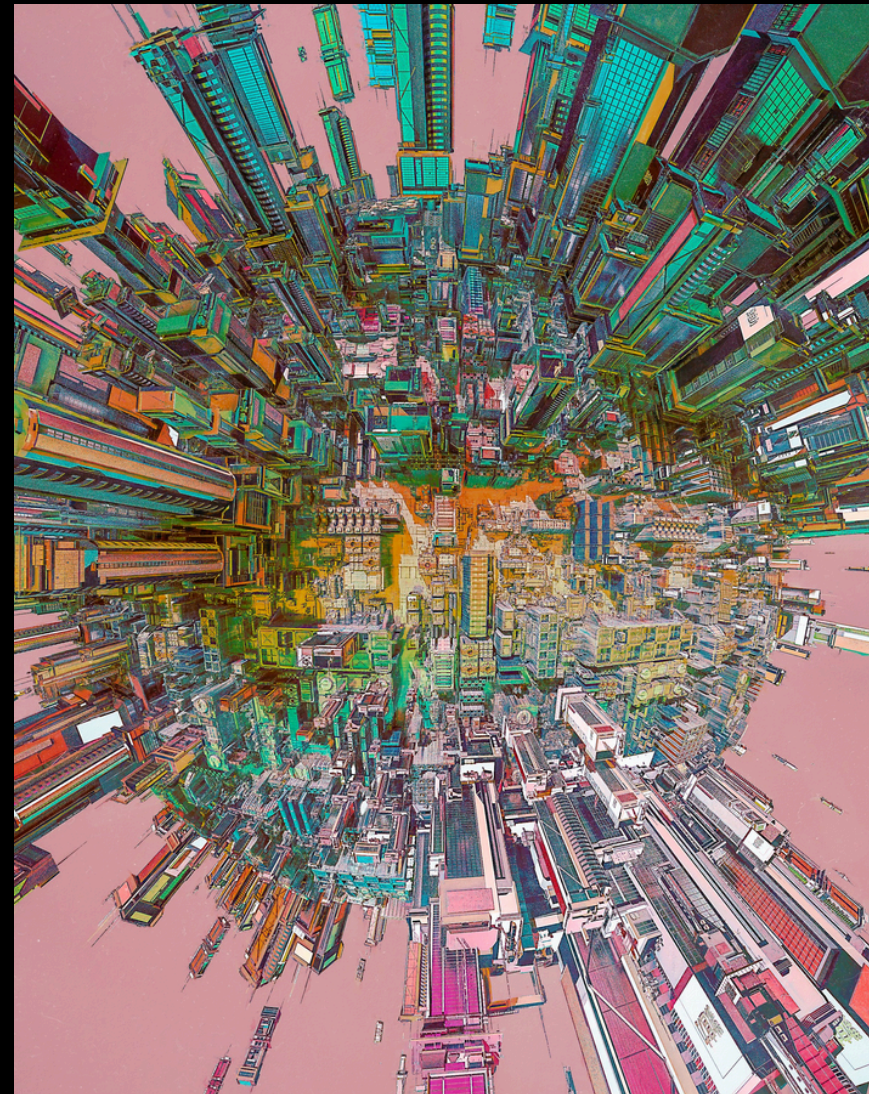
Ο ΚΟΣΜΟΣ ΓΥΡΩ ΜΑΣ

η περιβαλλοντική μας πραγματικότητα

σύνθετο & περίπλοκο
οικοσύστημα

βιο-φυσικές & κοινωνικές
διαδικασίες

αλλαγή

ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΕΠΙΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΟΥΝ & ΑΛΛΗΛΟΣΥΜΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ

... ΣΕ ΣΥΝΕΧΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΕ ΑΛΛΑΓΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΡΙΣΚΟΥ

πολίτες

ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ να επεξεργάζονται και να διαχειρίζονται:

- την αβεβαιότητα
- ασαφείς/χαοτικές καταστάσεις
- συγκρουόμενες διαστάσεις, αξίες, συμφέροντα
- αμφιλεγόμενες κοινωνικές κατασκευές

outdoor
education

place-based
education

biodiversity
education

peace education

climate change
education

τα τελευταία
100 χρόνια...

health
education

human
rights
education

citizenship
education

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ
ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ
NATURE CONSERVATION
EDUCATION

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ENVIRONMENTAL EDUCATION

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΕΙΦΟΡΙΑ
SUSTAINABILITY EDUCATION

ΤΙ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ Ή ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΞΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥΣ?

ή μήπως....

Πώς θα δημιουργήσουμε **συνθήκες & υποστηρικτικούς
μηχανισμούς** που θα επιτρέψουν στους μελλοντικούς πολίτες
να αναπτυχθούν σε ένα χαοτικό κόσμο σε διαρκή αλλαγή?

ΕΡΓΑΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ

ή μήπως....

ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

PROJECT METHOD

Γνωρίζετε το σχέδιο εργασίας (μέθοδος project);

Αν ναι, γράψτε λίγα λόγια γι' αυτό.

Αν όχι, σημειώστε ότι δε γνωρίζετε τι είναι το σχέδιο εργασίας.

Αν έχετε συμμετέχει ως μαθήτρια/μαθητής σημειώστε το και γράψτε το θέμα που αφορούσε και τι ξεχωρίζετε απ' αυτή την εμπειρία σας .

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

PROJECT METHOD

Πόσο καινούριο είναι?

17ος αιώνας

Ως όρος και ως μέθοδος
εμφανίζεται
σε πολυτεχνικές σχολές της
Ευρώπης.

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ**

W. Kilpatrick 1918

Καθιερώνει στην παιδαγωγική
βιβλιογραφία τον όρο στο
ομώνυμο άρθρο του.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΜΑΘΗΤΩΝ & ΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

*“σκόπιμη πράξη ολόψυχου
ενδιαφέροντος που
συντελείται σε κοινωνικό
περιβάλλον”*

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

των σχεδίων εργασίας

ΣΚΟΠΙΜΟ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ

ΕΛΕΥΘΕΡΟ

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

01

σκόπιμες, μεθοδευμένες μορφές δράσης

επίλυση προβλημάτων

θεωρητική μελέτη θεμάτων ή ζητημάτων

παραγωγή κατασκευών

σύνθεση καλλιτεχνικών δημιουργημάτων

02

διεξάγονται μέσα από **συλλογικές διαδικασίες**

συμβάλλουν

στην κοινωνικοποίηση των ατόμων

στην κοινωνική ένταξη των 'διαφορετικών'

στον εκδημοκρατισμό των ομάδων

και

εξασφαλίζουν

ευνοϊκές συνθήκες μάθησης και ανάπτυξης

03

κινητοποιούν την **ολόψυχη εμπλοκή** των μαθητών

αφορούν θέματα που τους ενδιαφέρουν

04

υλοποιούνται τόσο **εντός όσο και εκτός της σχολικής τάξης**

σε κοινωνικούς και φυσικούς χώρους

05

παρέχουν τη δυνατότητα **αυτενέργειας** και **πρωτοβουλίας** στους μαθητές

επιλογή του θέματος, των μέσων, των διαδικασιών

και των τρόπων παρουσίασης των αποτελεσμάτων

τα σχέδια εργασίας

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΑ

‘υψηλής παιδαγωγικής’

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΑ

‘υψηλής παιδαγωγικής’

μάθηση σε αυθεντικά πλαίσια

μάθηση σε κοινότητες δράσης

ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων

καλλιέργεια της αυτομάθησης

ενιαιοποίηση της γνώσης

κριτική ανάλυση & έλεγχος
της γνώσης

βίωμα- ενεργοποίηση αισθήσεων/ υψηλός
βαθμός κατανόησης και ενδιαφέροντος

προσωπική ανάπτυξη & ομαλή ένταξη στο
κοινωνικό πλαίσιο

αναβαθμίζουν την επικοινωνία/ διαμαθητική και
δασκαλομαθητική

ανάπτυξη στρατηγικής: στόχοι-υλοποίηση-αξιολόγηση

η γνώση αποκτά νόημα & ενδιαφέρον

αντιλαμβάνονται πώς η γνώση μετατρέπεται σε
μορφές εξουσίας

ΣΤΗΝ ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ
ΤΟΥ ΜΟΡΦΗ

ΣΧΕΔΙΟ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

άμβλυνση του αναπαραγωγικού ρόλου
&
ενίσχυση του ανασυγκροτητικού ρόλου
του σχολείου

χωρίς αυτή την προοπτική
υποβαθμίζεται
σε μια απλή ενεργητική διδακτική τεχνική

ΒΑΣΙΚΕΣ ΦΑΣΕΙΣ

των σχεδίων εργασίας

ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ
ΣΥΝΟΝΘΥΛΕΥΜΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

σαφής
προγραμμα-
τισμός

μεθοδευμένη
υλοποίηση

ανατροφοδο-
τική
αξιολόγηση

οι μαθητές είναι γνώστες και
λειτουργούν με βάση τις φάσεις αυτές...

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΗ ΟΡΑΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΧΑΛΑΡΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ & ΠΕΡΙΧΑΡΑΞΗ

ΒΗΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογικός προγραμματισμός

Βήμα 1

- Επιλογή θέματος & οπτικής
- Ανάδειξη των προϋπαρχουσών ιδεών των παιδιών για το θέμα
- Ανάλυση θέματος σε επιμέρους διαστάσεις
- Καταμερισμός έργου στις ομάδες
- Στόχοι και δραστηριότητες
- Καθορισμός κριτηρίων αξιολόγησης: έργου & λειτουργίας των ομάδων

Ενδο- ομαδικός προγραμματισμός

Βήμα 2

- Καθορισμός διαδικασιών
- Ενδοομαδικός καταμερισμός εργασιών

Διεξαγωγή του έργου στις ομάδες

Βήμα 3

- Εργασία υποομάδων
- Συντονιστικές συνεδρίες ομάδων
- Παρουσίαση έργου υποομάδων
- Σύνθεση έργου υποομάδων
- Τελική επιμέλεια έργου ομάδων

Σύνθεση και παρουσίαση του έργου

Βήμα 4

- Παρουσίαση έργου ομάδων
- Κριτικός αναστοχασμός/ ανατροφοδότηση από τις άλλες ομάδες
- Σύνθεση έργου ομάδων σε ένα συλλογικό έργο
- Διάχυση συλλογικού έργου

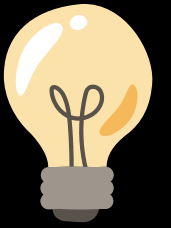
Αξιολόγηση του έργου & της λειτουργικότητας των ομάδων

Βήμα 5

- Ενδοομαδική αξιολόγηση: έργου & λειτουργίας της ομάδας
- Διομαδική αξιολόγηση: έργου & συνολικής διαδικασίας

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

4 σημαντικά σημεία

αρχικός
προγραμματισμός
εκπαιδευτικού

υπό
διαπραγμάτευση
με τους μαθητές
& τις μαθήτριες

**ΣΥΝ-
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ**

ανάδειξη της
προϋπάρχουσας
γνώσης των
παιδιών

θα καθορίσει
τον
προσδιορισμό
επιμέρους
στόχων
που θα τεθούν
για να
υπηρετήσουν το
γενικό σκοπό

ο γενικός
σκοπός και οι
επιμέρους
στόχοι

επιλογή
κατάλληλων
**διδακτικών
τεχνικών**
για υλοποίηση
δραστηριοτήτων

ανάλυση
θέματος σε
επιμέρους
διαστάσεις /
εξακτίνωση

διεπιστημονική &
διαθεματική
προσέγγιση

**έμφαση στην
ανάδειξη
ΣΧΕΣΕΩΝ**

Ημερολόγιο μαθητή...

Σκέψεις για το σχέδιο εργασίας.

Τι δυσκολίες θεωρείτε ότι μπορεί να αντιμετωπίσει μία ή ένας εκπαιδευτικός ΠΕ στην οργάνωση και υλοποίηση ενός project;

Ποιο νομίζετε ότι είναι το δυνατό σημείο του σχεδίου εργασίας ως διδακτικό εργαλείο;

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΕ ΑΛΛΑΓΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΡΙΣΚΟΥ

πολίτες

ας ξαναγυρίσουμε εδώ....

ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ να επεξεργάζονται και να διαχειρίζονται:

- την αβεβαιότητα
- ασαφείς/χαοτικές καταστάσεις
- συγκρουόμενες διαστάσεις, αξίες, συμφέροντα
- αμφιλεγόμενες κοινωνικές κατασκευές

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΕ

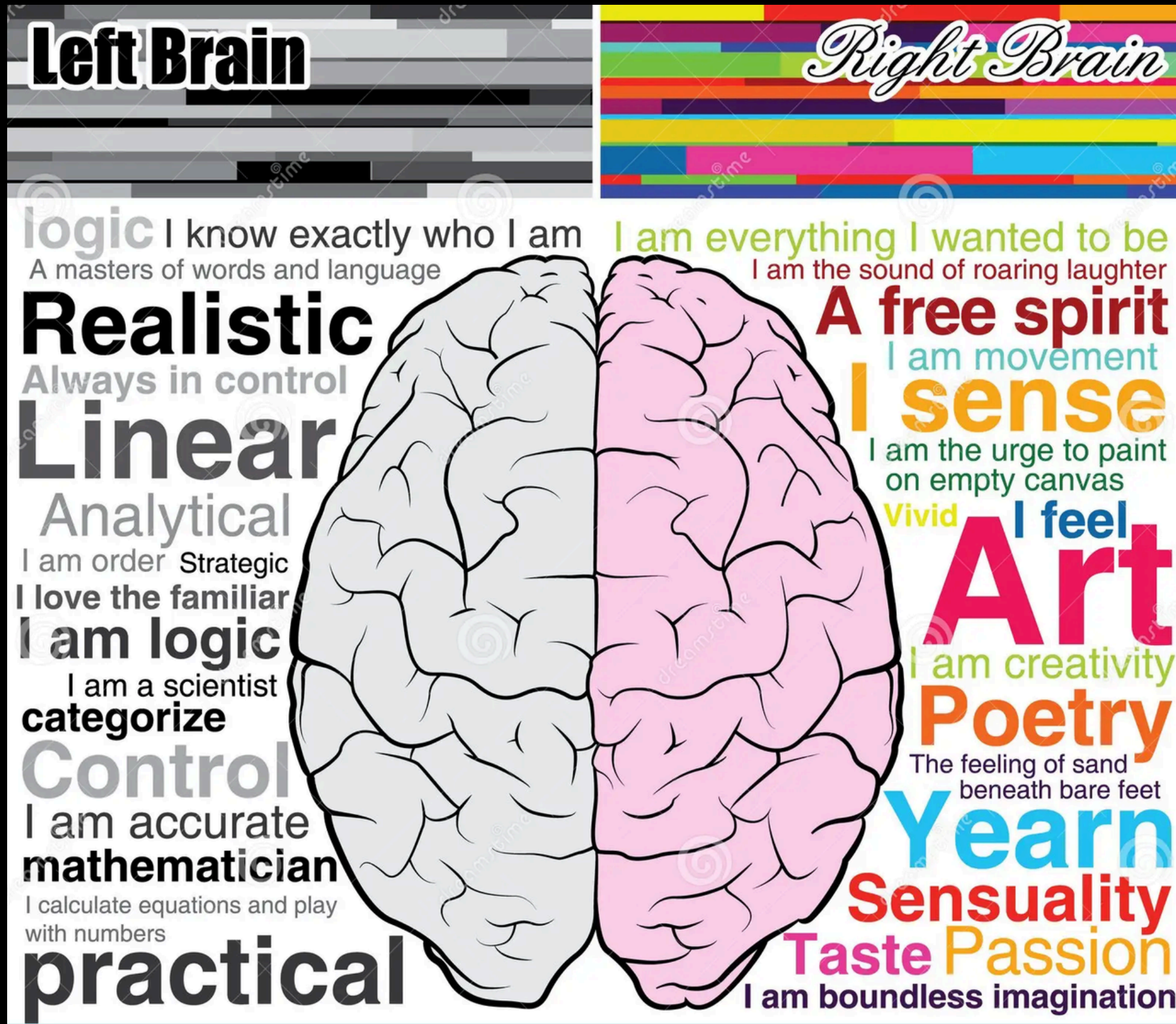
πυξίδα για τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό

- **ευαισθητοποίηση** των εκπαιδευμένων ως προς το υπό εξέταση ζήτημα
- **γνώσεις** στις οποίες πρέπει να εστιάσουμε τόσο αναφορικά με τα ζητήματα περιβάλλοντος και αειφορίας που αναλύουμε όσο και σε σχέση με βασικές έννοιες που διαπερνούν όλα τα ζητήματα
- **στάσεις και τις αξίες**, τις οποίες διακρίνουμε σε ατομικές και συλλογικές
- **ικανότητες** που πρέπει να αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι/ες
- **συμμετοχή και δράση** ως επιστέγασμα της όλης εκπαιδευτικής διαδικασίας

λόγος/ γλώσσα

επεξεργασία
πληροφοριών

ενεργοποίηση
διαδικασίας
'λογικής'

προσανατολισμός

αναγνώριση
πολύπλοκων
συνδυασμών
ερεθισμάτων

ολιστική
επεξεργασία των
πληροφοριών

κάθε ημισφαίριο επιτελεί διαφορετικές λειτουργίες

εκφορά κρίσεων

καθιερωμένες διαδικασίες για
τη λύση ενός προβλήματος

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

ΣΚΕΨΗ

αναδεικνύεται μέσω
της φαντασίας και της δημιουργικότητας

πρωτότυπες ιδέες και
εναλλακτικές προτάσεις που
ξεφεύγουν από τα καθιερωμένα

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

Το σχολείο σκοτώνει τη δημιουργικότητα;

Το σχολείο σκοτώνει τη δημιουργικότητα;

Do schools kill creativity? | Sir Ken Robinson | TED

Share

Watch on YouTube

Ημερολόγιο μαθήματος...

Η προσωπική μου σημερινή μαθησιακή διαδρομή.

Σημειώστε μερικές σκέψεις για το σημερινό μάθημα...

